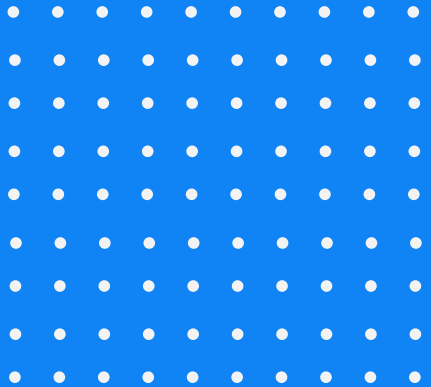

PANDEMİ DÖNEMİNDE İŞKUR'A OLAN BORÇLARIN TERKİNİ

ARALIK'22
ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

HAZIRLAYAN
EBRU YILMAZ KAYA
İŞSİZLİK SİGORTASI ŞEFİ

GENEL AÇIKLAMA

- Bilindiği üzere, pandeminin ilan edilmesiyle birlikte birçok işyeri faaliyetlerine kısmen veya tamamen ara vererek İŞKUR tarafından sunulmakta olan **Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ)** uygulamasından yararlanılmıştır. Yine iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve Kısa Çalışma Ödeneğinden yararlanamayan işçiler herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla fesih kısıtı uygulamasının geçerli olduğu ücretsiz izinde buldukları süre boyunca **Nakdi Ücret Desteği (NÜD)** uygulamasından yararlanılmıştır. Uygulamalara ilişkin Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteği ödemelerinin seyrinde hatalı işlemler tespit edildikçe fazla ve yersiz ödemelerin takip ve tahsil işlemleri gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmeye devam edilmektedir.

- 7256 sayılı Torba Kanun'la 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 29'uncu maddesi 17/11/2020 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş **“2020 Ekim ayı ve öncesi döneme ait işverenlerin hatalı işlemlerinden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemelerden bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilir. Tahsil edilenler iade veya mahsup edilemez”** hükmü getirilmiştir.

- Gelineen noktada terkin kanunun kapsamı genişletilerek 3/11/2022 tarih ve 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile pandemi döneminde uygulanan kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteği uygulamalarında 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanuna eklenen geçici 32 nci maddesi ile önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bahse konu kanun maddesinde **“.....Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler ile nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığıının tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarından bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilir.....”** şeklinde hüküm getirilmiştir.

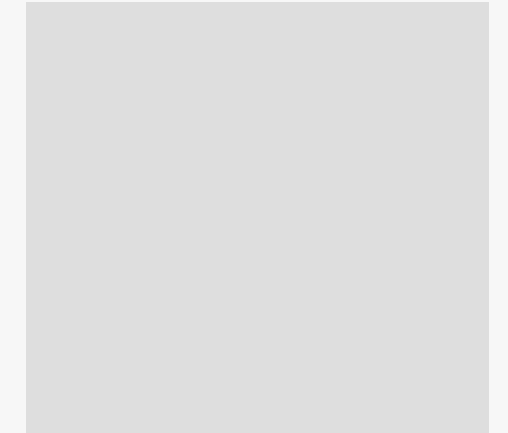
TERKİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

- 4447 sayılı kanunun geçici 32 nci maddesi 09/11/2022 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olup terkin işlemlerinin nasıl yapılacağına dair usul ve esaslara İŞKUR tarafından çıkartılan 2022/3 sayılı genelge 01/12/2022 tarihinde yayımlanarak açıklık getirilmiştir. Bu kapsamda terkine ilişkin usul ve esasları belirtmek gerekirse;
- 1) Yeni Koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma uygulamalarında, fazla ve yersiz ödeme oluşturma işleminin yani borcun hangi tarihte yapıldığına bakılmaksızın terkin işlemi uygulanacaktır.

- 2) 4447 sayılı Kanunu ile **işçilerin nakdi ücret desteğinden yararlanmasına olanak tanıyan** geçici 24 üncü maddesi, aynı Kanunun **17256 istihdama dönüş teşviğini** içeren geçici 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b)bendi ve aynı Kanunun **27256 ilave istihdama ilişkin prim desteğini** içeren geçici 28 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında ödeme yapılan nakdi ücret desteği uygulamalarında fazla ve yersiz ödeme oluşturma işleminin yani borcun hangi tarihte yapıldığına bakılmaksızın terkin işlemi uygulanacaktır. Peki buradaki şart nedir?
- Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteğine ilişkin oluşan borcun **“hatalı işlemlerden kaynaklanmış olması”** ve **“09/11/2022 tarihinden itibaren tahsil edilmemiş olması”** şartı ile terkin işleminin uygulanacağı belirtilmiştir.

3) **“Nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığına tespiti üzerine, 4447 sayılı Kanunun işçilerin nakdi ücret desteğinden yararlanmasına olanak tanıyan geçici 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası, aynı Kanunun istihdama dönüş teşviğini içeren geçici 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve aynı Kanunun ilave istihdama ilişkin prim desteğini içeren geçici 28 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında işverene uygulanan idari para cezalarına da 09/11/2022 tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olması şartı ile terkin işleminin uygulanacağı belirtilmiştir.**

4) Ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri kapsamında oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile idari para cezalarına ilişkin, ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya beraat kararının **kesinleşmesi halinde** 4447 sayılı Kanununun geçici 32 nci maddesi uyarınca **terkin hükümleri uygulanacaktır.** Bu kapsamda ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olan fazla ve yersiz ödemeler ile idari para cezalarından 9/11/2022 tarihi ve sonrasında tahsil edilmiş olanlar, ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya beraat kararının kesinleşmesi halinde iade edilecektir.

Burada önemle belirtmek gerekirse;

- Yeni Koronavirüs (Covid-19) gerekçeli **kısa çalışma ödemeleri ile nakdi ücret desteği ödemeleri** kapsamındaki fazla ve yersiz ödemeler ile idari para cezalarından 9/11/2022 tarihinden önce tahsil edilmiş olanlar iade veya mahsup edilmeyecek, 9/11/2022 tarihi ve sonrasında tahsil edilenler ise iade edilecektir. 09/11/2022 tarihi ve sonrasında tahsil edilmiş alacaklar için ilgili kişiler tarafından ödemenin yazılı talep edilmesi durumunda İşsizlik Sigortası Servisince genelge kapsamında değerlendirme yapıldıktan sonra iade işlemi gerçekleştirilecektir.

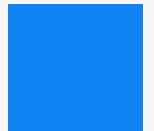
FAZLA VE YERSİZ ÖDEMELER İLE İDARİ PARA CEZALARININ TERKİN EDİLMEMEYECEĞİ DURUMLAR

Hatırlatmak gerekirse; 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa 26/03/2020 tarihinde eklenen geçici 23 üncü maddesinde de “Bu madde kapsamında kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde **kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir.**” hükmüne yer verilmişti.

Dolayısıyla, 26/03/2020 olan yasanın yürürlük tarihinden itibaren yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle uygulanan kısa çalışma döneminde **“01- Deneme süreli iş sözleşmesinin işverence feshi”, “04-Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı sebep bildirilmeden feshi”, “15-Toplu işçi Çıkarma”, “22-Diğer nedenler”, “26-Disiplin kurulu kararı ile fesih”, “27-İşveren tarafından zorunlu nedenlerle ve tutukluluk nedeniyle fesih”, “28-İşveren tarafından sağlık nedeni ile fesih”, “31-Borçlar Kanunu, Sendika Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu kapsamında kendi istek ve kusura dışında fesih”, “32-4046 sayılı Kanunun 21. maddesine göre özelleştirme nedeni ile fesih” ve “34-İşyerinin devri, işin veya işyerinin niteliğinin değişmesi nedeniyle fesih” adlı işten çıkış nedenleriyle işten çıkış işlemi yapılmış ise işten çıkartılan işçinin kısa çalışma kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın işyerinin kısa çalışma uygulaması durdurulmuştur.**

1) Kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerlerine ilişkin (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla **işveren tarafından işçi çıkartılmasından kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler” in terkin edilmeyeceği belirlenmiştir.**

2) **Ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş ve ceza soruşturması veya kovuşturması sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı kesinleşmemiş olan kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri kapsamında oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile idari para cezaları” terkin kapsamında değerlendirilmeyecek takip ve tahsil işlemleri gerçekleştirilecektir.**

- İcra takibi başlatılmış olan borçlar ise belki de en fazla merak edilen sorunun cevabı olarak genelge ile açıklığa kavuşmuş oldu. İcraya intikal etmiş olan borçlarında terkin kapsamında değerlendirileceği ve icraya ödeme yapılmamış olması durumunda bunlara ilişkin herhangi bir takibin yapılmayacağı anlaşılmıştır. Ancak kısmen veya tamamen yapılan tahsilatların iadesinin mümkün olmadığını da belirtmek gerekir.

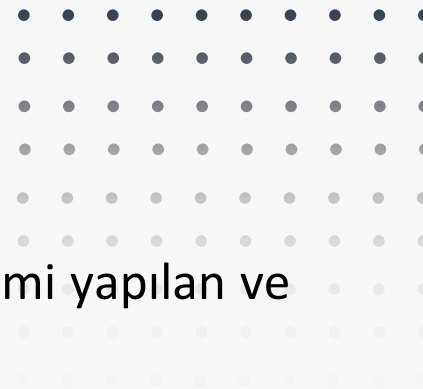
NAKĐİ ÜCRET DESTEĞİNE İLİŞKİN HANGİ HATALAR TERKİN EDİLECEK?

1. İşyerinde bildirimini bulunmuyor/ belge türü kapsamda değil, nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar
 - **Örnek;** işçi A, 123.. numaralı sigorta sicil numarasında hizmetleri bildirilirken, nakdi ücret desteği başvurusu 456.. sicil numarasında yapılan bildirimler terkin edilecektir.
2. 17/04/2020 sonrası işe girip çalışmaya devam edenler nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar
 - **Örnek;** İşçi B, 20/04/2020 tarihinde işe girmesine rağmen nakdi ücret desteğinden yararlandırılmıştır. Bu durumda işçi B ye ait borç işverene tebliğ edilmiş ancak işveren ödememiőtir. İşçi B nin borcu terkin edilecektir.
3. Bildirim döneminde işten çıkış nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar
 - **Örnek;** İşçi C, 10/05/2020 tarihinde işten çıkış ancak işveren <https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi> üzerinden işçi adına 30 gün nakdi ücret desteği talep etmiştir. Böylece 20 günlük fazla ödemenin yapıldığı tespit edilmiştir. Oluşan 20 günlük fazla ödeme kanun kapsamında terkin edilecektir.

4. Ücretsiz izin eksik gün sayısı/ nedeni uyumsuz, nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar
 - **Örnek;** İşçi D, Mayıs 2020 döneminde 30 gün nakdi ücret desteğinden yararlandırılmıştır, hizmet bildiriminde “28-Pandemi Ücretsiz İzin” veya “29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer” eksik gün nedeni bildirilmesi gerekirken «12-Diğer Nedenler» bildirildiği tespit edilmiştir. Bu nedenle oluşan 30 günlük borçta terkin edilecektir.
5. Bildirim döneminde talep edilen gün sayısı ile toplam prim gün sayısının uyumsuz olması nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar
 - **Örnek;** İşveren E, “<https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi>” üzerinden 20 gün nakdi ücret desteği talep etmiştir. Aynı işyerinden aynı işçi için 15 gün hizmet bildiriminde bulunduğu böylece 5 günlük fazla ödemenin yapıldığı tespit edilmiştir. Oluşan 5 günlük fazla ödeme kanun kapsamında terkin edilecektir.

6. Emeklilik durumu nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar

- **Örnek;** Yaşlılık aylığı aldığı halde nakdi ücret desteğinden yararlanmak suretiyle bildirim yapılan ve bu kapsamda oluşan borçlar terkin edilecektir.

7. Bildirim döneminde 30 gün ve üzerinde çalışma nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar

- **Örnek;** İşçi F, 2020/5 döneminde A işvereni tarafından ücretsiz izne çıkartılıp 30 gün nakdi ücret desteğinden yararlandırılmıştır. İşçi F, pandemi ücretsiz olduğu bu dönemde farklı bir B işyerinde işe başlamış ve adına 30 gün prim yatırıldığı tespit edilmiştir. Bu durumda işveren adına 30 günlük oluşan borç kanun kapsamında terkin edilecektir.

8. Başvurulan ayda teşvik kapsamında olmaması nedeni ile fazla ödeme yapılmış durumlar

- **Örnek;** İşçi G'nin 17256 istihdama dönüş teşviki ve İşçi H'nin de 27256 istihdama ilişkin prim desteğini içeren teşvik kapsamında olmadığı sonradan anlaşılmıştır. Bu kapsamda oluşan borçlarda kanun kapsamında terkin edilecektir.

KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİNE İLİŞKİN HANGİ HATALAR TERKİN EDİLECEK?

- İşten çıkan işçilerin işverenlerce bildirimini yapılmaması
- Aynı anda Nakdi ücret desteğine başvuru yapılmış olması
- İşçinin raporunun bildirilmemesi veya geç bildirilmesi
- Ödeme tarihinin öne çekilmesinin zamanında bildirilmemesi
- İşçinin askere gidişinin zamanında bildirilmemesi
- Tam zamanlı çalışmaya geçen işçinin bildirilmemesi
- Emekli çalışanların işverenlerce bildirilmemesi
- Talep edilen ödeme ile bildiri yapılan gün sayısının uyumsuz olması
- Eksik gün nedeninin uyumsuz olması

- Sonuç olarak; **Kısa çalışma uygulanan dönemde** 4857 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler (Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) hariç olmak kaydıyla **işveren tarafından işçi çıkarılması ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olan işlemler dışında kalan tüm işlemler hatalı işlem olarak kabul edilerek belirtilen hususlar doğrultusunda oluşan borçlar terkin edilecektir.**

KATILIMINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

